

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра психологічного консультування і психотерапії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної

_____ 20__ р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Сучасні психотерапевтичні техніки роботи з несвідомим

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	05 соціальні і поведінкові науки
спеціальність	053 психологія
освітня програма	психологія
вид дисципліни	факультатив
факультет	психології

2020 / 2021 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету психології

« 26 » __червня__ 2020 року, протокол № _5_

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Кочарян О.С., завідувач кафедри психологічного консультування і психотерапії, д. психол. н., проф., Харченко А.О., старший викладач кафедри психологічного консультування та психотерапії, к. психол. н..

Програму схвалено на засіданні кафедри психологічного консультування і психотерапії

«10 » __червня__ 2020 року, протокол № _8_

Завідувач кафедри психологічного консультування і психотерапії

(підпис) Олександр КОЧАРЯН
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією факультету психології

« 23 » _червня_ 2020 року, протокол № _6_

Голова методичної комісії факультету психології

(підпис) Юлія ГІМАЄВА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Сучасні психотерапевтичні техніки роботи з несвідомим” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (факультативні курси).

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни “Сучасні психотерапевтичні техніки роботи з несвідомим” є ознайомлення студентів з основними психотерапевтичними техніками роботи з несвідомим, формування основних наукових уявлень про несвідоме. Ознайомлення з прикладами застосування тенік в терапевтичній практиці та демонстрація роботи з несвідомим з їх використанням..

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Уміння виявляти, тавити та вирішувати проблеми.

СК 1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та/або практики.

СК 6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно та мультидисциплінарних командах.

СК 10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань: мотивів.

СК 9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ЗК 5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань: мотивів.

СК 3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК 7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

1.3. Загальна кількість годин -28.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	
Семестр	
8-й	
Лекції	
28 год.	год.
Практичні заняття	
год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
год.	год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання

ПР 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційнокомунікативних технологій.

ПР 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР 4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР 5. Розробляти програми психологічних інтервенцій: тренінг, психолерапія, консультування тощо; провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Основні психологічні концепції несвідомого

Тема 1. Філософські теорії про несвідоме.

Р. Декарт, Б. Спиноза, Г.В. Лейбниц, И.Г. Фихте, Ф. Ницше, А. Шопенгауер.

Тема 2. Несвідоме в теорії З. Фрейда.

Моделі психіки за З. Фрейдом. Ід, Его та Супер Его.

Тема 3. Психологічна концепція несвідомого за К.Г. Юнгом.

Індивідуальне несвідоме та колективне. Архетипи.

Тема 4. Психоаналітичні теорії. Несвідоме в теоріях Роберто Ассаджиолі та Жака Лакана.

Модель психіки за Р. Ассаджиолі. Поняття нижнього, середнього та найвищого несвідомого. Поле свідомості. Свідоме «Я» та найвище свідоме. Колективне несвідоме. Психосинтез. Робота з мовою за Ж. Лаканом.

Тема 5. Сучасні уявлення про несвідоме.

Розділ 2. Способи психотерапевтичного входу в несвідоме.

Тема 6. Тілесний вхід в несвідоме.

Тілесно-орієнтована психотерапія В. Райха та біоенергетичний аналіз А. Лоуена. TRE D. Bercelli.

Тема 7. Емоційний вхід в несвідоме.

Техніки фокусування. Фокусинг за Ю. Джендлінгом та фокусування за Кочаряном О.С.

Тема 8. Візуальний вхід в несвідоме.

Техніки когнітивної психотерапії. НЛП. Психоаналітичні техніки. Психокаталіз за А.Ф. Єрмошиним.

Тема 9. Словесний вхід в несвідоме.

Техніки когнітивної психотерапії. НЛП. Психоаналітичні техніки.

Тема 10. Вхід в несвідоме через творчу діяльність.

Символдрама. Тілеснорухова психотерапія. Арт-терапія.

Тема 7. Емоційний вхід в несвідоме.	2	2										
Тема 8. Візуальний вхід в несвідоме.	2	2										
Тема 9. Словесний вхід в несвідоме.												
Тема 10. Вхід в несвідоме через творчу діяльність.	2	2										
Разом за розділом 2	10	10										
Розділ 3. Техніки роботи зі сновидіннями.												
Тема 11. Техніка емоційної екстракції в роботі зі сновидською продукцією.	2	2										
Тема 12. Психоаналітичні техніки роботи зі сновидіннями..	2	2										
Тема 13. Гештальт техніка роботи зі сновидіннями.	2	2										
Тема 14. Психодраматична техніка роботи зі сновидіннями.	2	2										
Разом за розділом 3	8	8										
Усього годин	28	28										

4.

Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом

5.

Завдання для самостійної роботи

Не передбачено навчальним планом

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

7. Методи навчання

Лекції, спрямовані на формування уявлень щодо основних сучасних технік по роботі з несвідомим та шляхів їх застосування.

8. Методи контролю

Не передбачено навчальним планом

9. Схема нарахування балів

Не передбачено навчальним планом

10. Рекомендована література

Основна література

1. Психосинтез // Клиническая психология. Словарь / Под ред. Н. Д. Твороговой. — М.: ПЕР СЭ, 2007. — 416 с.
2. Фрейд З. Некоторые замечания относительно понятия бессознательного в психоанализе (1912) // Фрейд З. Психология бессознательного. — М., 2006. — С. 25-38.
3. Фрейд З. Бессознательное (1915) // Фрейд З. Психология бессознательного. — М., 2006. — С. 129—186.
4. Фрейд А. Психология «Я» и защитные механизмы. — М., 1993.
5. Фрейд З. Психология бессознательного : сборник произведений. — Москва: Просвещение, 1989.
6. Лакан Ж. Семинар «Образования бессознательного» (1958/59). — М.: Логос; Гнозис, 2002.
7. Браун Дж., Кристенсен Д. Теория и практика семейной психотерапии. — СПб.: Питер, 2001. — 352 с.
8. Горностай П. П., Васьковская С. В. Теория и практика психологического консультирования: Проблемный подход. — К.: Наукова думка, 1995. — 256 с.
9. Карвасарский Б. Д. Психотерапия: Учебник, — СПб.: Питер, 2007. — 672 с.
10. Макаров В.В. Избранные лекции по психотерапии. — М.: Академичкский проект, 1999. — 416 с.
11. Психотерапия как невербальная практика: коллективная монография/ А.С. Кочарян, И.А. Кочарян, М.Е. Жидко, Н.Н. Терещенко, А.М. Лисеная, Л.П. Роголева, С.А. Кочарян; под. ред. д.психол.н., проф. А.С.Кочаряна. — ХНУ имени В.Н. Каразина, 2014. — 260 с.
12. Ялом И. Групповая психотерапия: теория и практика / Пер. с англ. — М.: Апрель Пресс, Издательство Института психотерапии, 2005. — 576 с.

Допоміжна

1. Меновщиков В. Ю. Психологическое консультирование: работа с кризисными и проблемными ситуациями. — М.: Смысл, 2002. — 197 с.
2. Мэй Р. Искусство психологического консультирования. — М.: Класс, 1994. — 187 с.
3. Нельсон-Джоунс Р. Теория и практика консультирования. — СПб.: Питер, 2000. — 354 с.
4. Немов Р. С. Психологическое консультирование: Учеб. — М., 2000. — 365 с.
5. Петрушин С. В. Мастерская психологического консультирования. — М., 2003. — 354 с.
6. Рики Джордж, Тереза Кристиани. Консультирование: теория и практика. / Пер. с англ. — М.: Изд-во «Эксмо», 2002. — 448 с.
7. Рудестам К. Групповая психотерапия. Психокоррекционные группы: теория и практика, - М., 1990. — 354 с.
8. Рудестам К. Групповая психотерапия . — СПб.: Питер, 2006. — 384 с.
9. Старшенбаум Г. В. Психотерапия в группе. — М.: Изд-во Института психотерапии, 2005. — 320 с.
10. Сахакиан У. С. Техники консультирования и психотерапии. Тексты. — М.: Апрель-Пресс, 2000. — 624с.
11. Уоллес В., Холл Д. Психологическая консультация, - СПб.: Питер, 2003. -356 с.

12. Фурманов И.А., Фурманова Н.В. Основы групповой психотерапии: Учеб. Пособие. – Мн.: Тесей, 2004. – 256 с.
13. Цимбалюк І.М. Психологічне консультування та корекція: Навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2005. – 656 с.
14. Шнейдер Л.Б. Пособие по психологическому консультированию: Учеб. Пособие. – М., 2003. -354 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <http://dspace.univer.kharkov.ua/>